

Ägardirektiv för Mälarhamnar AB

Mälarhamnar AB är ett delägt bolag som ägs till 55 % av Västerås stad och 45 % av Köpings kommun. Grunderna för ansvarsfördelning mellan bolaget och ägarkommunerna regleras i aktieägaravtalet. De bolagsspecifika ägardirektiven förtydligar bolagets ansvar gentemot ägarna.

De bolagsspecifika ägardirektiven för Mälarhamnar AB är fastställda av Västerås stad i kommunfullmäktige 2023-XX-XX, av Köpings kommun i kommunfullmäktige 2023-xx-xx och de är bekräftade vid Mälarhamnar AB:s bolagsstämma 2023-xx-xx.

1. Bolagets verksamhet

Allmänt gäller att Mälarhamnar ska uppfylla det kommunala ändamålet med verksamheten, såsom det är beskrivet i bolagsordningen.

Verksamheten ska följa de kommunalrättsliga principer som gäller för kommunala bolag samt gällande särlagstiftning.

Partenas ansvar för skötsel av hyresobjektet framgår av principer i överenskomna hyresavtal.

Syftet med att bedriva verksamheten i bolagsform är främst att inom ramen för det regelverk som gäller för kommunal verksamhet tillförsäkra det lokala och regionala näringslivet kostnadseffektiva och miljövänliga transporter samt därtill tillhörande terminalverksamhet och godshantering inklusive spedition och klarering. Verksamhetens infrastruktur och utveckling påverkas bl.a. av statliga beslut.

2. Ägarnas direktiv till bolaget

2.1 Uppdrag

- Mälarhamnar ska utgöra en positiv faktor i godshantering som kan få företag att etablera sig i regionen och även erbjuda en god infrastruktur för redan etablerade företag.
- Mälarhamnar skall tillhandahålla effektiva omlastningsterminaler avseende containerhantering, samt flytande och torr bulk.
- Mälarhamnar ska utveckla verksamheten med beaktande av såväl ägarkommunernas som bolagets intressen i ett långsiktigt perspektiv.
- Mälarhamnar ska eftersträva att skapa en stabil ekonomi på både kort och lång sikt och ska agera så att ägarnas risker minimeras.

- Bolagets verksamhet ska bedrivas enligt affärsmässiga principer och vila på en långsiktigt hållbar grund med utgångspunkt från ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.
- Mälarhamnar utgör en viktig resurs för näringslivets utveckling inom västra Mälardalen med omnejd. Bolaget ska mäta kundernas nöjdhet och målsättningen är att minst 90 % av kunderna ska vara nöjd med bolagets verksamhet.
- Bolaget ska årsvis redovisa sina planerade åtgärder för ökad social och ekologisk hållbarhet separat i affärsplanen samt sina åtaganden i relevanta delar av Västerås stads program, policys, handlingsplan och andra riktlinjer. Bolaget ska årsvis redovisa sina genomförda åtgärder i årsredovisningen/hållbarhetsredovisningen samt i koncernstyrningsrapporten.
- Genom affärsmässig samhällsnytta ska Mälarhamnar bidra till en långsiktig hållbar utveckling.

2.2 Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

Mälarhamnar ska identifiera och lyfta frågor som kan vara av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för en bedömning av om frågan bör lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Löpande information och samråd ska ske med ägarsamrådet och respektive kommunledning och kommunstyrelse.

Beslut i följande frågor skall alltid redovisas till ägarsamrådet för en bedömning om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

- Avtal om överlåtelse eller förvärv av fastighet, rörelse eller rörelsegren, annan tillgång eller om samarbete med annat företag, om sådant projekt eller avtal i väsentlig mån påverkar Bolagets verksamhet.
- Bildande, överlåtelse eller nedläggning av dotterbolag.
- Ändrad verksamhetsinriktning.
- Ingående av borgensåtagande eller ställande av annan säkerhet.
- Avtal eller förändring av avtal med extern part, i den mån avtalet har, eller kan förväntas få, någon väsentlig betydelse för bolagets ställning eller rörelse.
- Ändring av bolagsordning.
- Ändring av bolagets registrerade aktiekapital samt utgivande av konvertibla skuldebrev, skuldebrev förenade med optionsrätt vid nyteckning och vinstandelsbevis.

2.3 Samverkan och samordning

- Ägarsamrådet sammankalla årligen till möte med Mälarhamnar kring strategiska frågor.
- Vid upphandling av revisionstjänster, ska Mälarhamnar anlita någon av de revisionsbyråer som ägarna träffat avtal med. Normalt hanterar Västerås stad upphandlingarna.
- Mälarhamnar ska samverka med ägarnas bolag och förvaltningar i syfte att åstadkomma maximal nytta för ägarna.

2.4 Gemensamma styrdokument

- Bolagets styrelse skall årligen i samband med konstituerade styrelsemöte (eller nästa ordinarie styrelsemöte efter bolagstämman) gå igenom aktieägaravtalet, bolagsordning, ägardirektivet, och andra relevanta program, policys, handlingsplaner och riktlinjer som gäller för Västerås stad, exempelvis riktlinjer för intern kontroll och finanspolicy.
- Ägarna informeras via koncernstyrningsrapporten/uppföljningsrapporten, att styrelse tagit del av dokumenten. I affärsplanen redovisar styrelsen hur styrdokument ska tillämpas i bolaget.
- Styrelsen skall besluta om en arbetsordning och en skriftlig instruktion till den verkställande direktören, återrapportering sker i koncernstyrningsrapporten/ uppföljningsrapporten.
- Riktlinje för intern kontroll. Mälarhamnar ska ha ett utarbetat system för intern styrning och kontroll som säkerställer att risker analyseras och hanteras på ett systematiskt och tillfredsställande sätt. Riskanalys ska uppdateras årligen som grund för en fastställd internkontrollplan. Återrapportering av genomförda kontroller ska redovisas årligen i samband med årsbokslutet.
- Anvisningar för återrapportering av verksamhet och ekonomi. I samband med budget och uppföljning ska Mälarhamnar återredovisa sin verksamhet enligt de anvisningar som tillhandahålls från respektive ägare.

2.5 Närvarorätt för stadsdirektörer

Stadsdirektören i Västerås och Köping eller av någon av dessa utsedd tjänsteperson får närvara och delta vid styrelsens sammanträden.

2.6 Ekonomi

- Mälarhamnars soliditet ska uppgå till lägst 30 %.
- Mälarhamnars avkastning på totalt kapital ska på sikt nå 5 %, dock senast 2028. Avkastningen på totalt kapital beräknas som rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av summa tillgångar.

- Mälarhamnars utdelning till ägarna ska normalt uppgå till 700 000 kr / år, vilket fördelas mellan ägarna utifrån ägarandel. Utdelningsnivån beslutas av ägarsamrådet.
- Mälarhamnar bidrar till finansiering av investeringar i hamnanläggningar genom reglering av hyran. Hyran beslutas av ägarsamrådet.
- Bolaget ska årligen upprätta en långsiktig (minst 3-årig) Affärsplan som beskriver hur bolagets skall uppnå sina mål, uttryckta i ägardirektivet.
- Affärsplanen ska innehålla en 3-årsbudget, budget år 1 och budgetram för år 2 - 3.
- Affärsplanen ska även innehålla en tioårsplan med tillhörande resultaträkning, balansräkning, kassaflöde och ekonomisk analys.
- Affärsplanen med tillhörande budget ska lämnas till ägarna i mitten av oktober vart verksamhetsår och redovisas i november vart verksamhetsår. Affärsplanen avstäms mot ägardirektivet av Västerås Stad och Köpings kommun tillsammans med bolaget.

anm: Soliditet = beskattat eget kapital plus obeskattade reserver med avdrag för latent skatt i förhållande till balansomslutning.

$$\text{Avkastning på totalt kapital} = \frac{\text{resultat före finansiella kostnader}}{\text{genomsnittlig balansomslutning för året}}$$

3. Mål

I de fall där specifika mål inte anges ska bolaget ta fram lämpliga mål som visar hur bolaget utvecklas i linje med ägarens övergripande inriktning.

Bolaget ska i sin löpande uppföljning redovisa sina mål och visa hur bolaget utvecklas gällande:

- Marknad, bolaget ska genomföra benchmarking i jämförelse med andra bolag med likvärdiga produkter, tjänster och antal kunder. Benchmarking ska bland annat göras mot lönsamhet, avkastning på totalt kapital och finansiell ställning, soliditet. Benchmarking redovisas lämpligen i samband med bolagsdagen i Västerås och Köping.
- Lönsamhet, kassaflöde och finansiell ställning redovisas i långtidsprognos enligt avsnittet 2.5 ovan.
- Kundnöjdhet
- Miljö och klimat